

สภาพและปัญหาของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี

State and Problems of Learning Experiences under National Standard of Private Nursery for Early Child Care in Chonburi Province

ชาดา อุ่นประดิษฐ์ (Chada Ounpradit)*

สุกัลยา สุเมธ (Sukanlaya Sucher)**

ศิริประภา พฤทธิกุล (Siraprapa Phruttikul)***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ การดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลุกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี และการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป ประชากร คือ สถานรับเลี้ยงเด็ก จำนวน 87 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานรับเลี้ยง จำนวน 8 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหาร ครู/ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสำรวจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ พบว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป ($x=72.62, S.D.=1.25$) ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ พบว่า มีสาเหตุ 2 ประการ ที่ทำให้เกิดปัญหา คือ ประการแรก ครู/ผู้ดูแลเด็กไม่จบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย จึงทำให้สถานรับเลี้ยงเด็กไม่มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และประการที่สอง ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และรายละเอียดการพิจารณาบางประเด็นของมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติมีการกำหนดที่กว้างเกินกว่าช่วงอายุของเด็ก เป็นสาเหตุที่ทำให้ครู/ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถดำเนินการตามมาตรฐานได้

คำสำคัญ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้, มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ, สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

*ชาดา อุ่นประดิษฐ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลยา สุเมธ ภาควิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พฤทธิกุล ภาควิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

This research is a mixed methods research. To study various conditions and problems of organizing learning experiences at the National Standard for Early Childhood Care of nursery in Chonburi Province in 5 areas, including comprehensive care for child development, promoting physical development and taking care of health, promoting intellectual development language and communication skill, promoting emotional, mental-social development, cultivating morality and good citizenship and supporting children in transition to adjust to the next level of connectivity. The study involved a sample of 87 private nursery, out of which 8 were selected for the research. The sample group consisted of administrators and 16 teachers/caregivers. The research tools used included self-assessment forms, interviews, observation forms, and surveys. Statistics used to analyze quantitative data include: frequency percentage, mean, standard deviation and used content analysis for qualitative data. Quantitative analysis results found that The most problematic aspect of organizing learning experiences is the aspect of promoting children in the transitional period to adjust to the next level of connection ($x=72.62, S.D.=1.25$). Qualitative analysis results It was found that there were two reasons for this. The first was that teachers/careers were not considered early childhood education. As a results, the private nursery has not prepared a learning experience plan that is consistent with the Early Childhood Curriculum B.E. 2560. And second, some indicators, criteria, and details of consideration in the National Standard for Early Childhood Care are set broader than the child's age range. This is the reason why teachers/child caretakers are unable to perform according to standards.

Keywords Learning Experiences, National Standard for Early Childhood Care, Private Nursery

บทนำ

ปฐมวัยเป็นช่วงเวลาของการพัฒนาที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเด็ก เพราะเป็นช่วงวัยที่เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสมอง การใช้ภาษา ทักษะทางสังคม ทางอารมณ์ และการเคลื่อนไหว เป็นช่วงวัยของการสร้างรากฐานสำหรับการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ต่อไปในชีวิต เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลและพัฒนาภายใต้มาตรฐานการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ จะสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ในเชิงบวกและความสำเร็จในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในอนาคต (National Association for the Education of Young Children, 2003: 2) ดังนั้น การดูแลพัฒนาต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการ

พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ พร้อมทั้งสร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค รวมถึงมีจิตสำนึกในความ เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก (UNICEF, 2022)

ในปัจจุบันประเทศไทยพบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยในหลายมิติ ทั้งจากครอบครัวและ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐานแตกต่างกัน จากผลการสำรวจโดยกรมอนามัยที่แสดงการชี้วัดเชิงปริมาณ ระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ.2560 จำนวน 6 ครั้ง พบว่า เด็กปฐมวัยประมาณร้อยละ 30 จากจำนวน 4.5 ล้านคน มีพัฒนาการไม่สมวัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2562 ที่ดำเนินการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย พบเด็กปฐมวัยมี ปัญหาด้านพัฒนาการ ภาวะทุพโภชนาการ ทั้งในส่วนของภาวะโภชนาการขาดและภาวะน้ำหนักเกิน ปัญหา ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการปฐมวัย ปัญหาคุณภาพการจัดบริการ ปัญหาพ่อแม่ ผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดทักษะการดูแลเลี้ยงดูที่ถูกต้อง รวมถึงขาดการเตรียมความพร้อมระหว่างรอยเชื่อมต่อ ปฐมวัยไปยังระดับประถมศึกษา ฯลฯ (UNICEF, 2019:) ดังนั้น การตระหนักในความรับผิดชอบต่อการพัฒนา คุณภาพของเด็กปฐมวัย จึงเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญ และลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมี โอกาสพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีสมวัยทุกด้าน เต็มที่เป็น “คนดี คนเก่ง และมีความสุข”

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คือ ส่วนหนึ่งของ นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ ใช้เป็นแนวทางในการดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการศึกษาที่มี คุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัย การพิจารณาหรือการประเมินผลการดำเนินงานว่าสถานรับเลี้ยงเด็กมีคุณภาพ มาตรฐานและประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ การส่งเสริม พัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝัง คุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี และการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป (Office of the Education Council, 2019: 15)

จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 เนื่องจากจังหวัดชลบุรีเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ระดับประเทศ ทั้งในด้านพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว การเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและ แหล่งการจ้างงาน ส่งผลให้มีประชากรจากภูมิภาคอื่นอพยพมาพักอาศัยเพื่อประกอบอาชีพเป็นจำนวนมาก ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ.2566 พบว่า จังหวัดชลบุรีมีประชากร จำนวน 1,608,882 คน และอยู่ในช่วงปฐมวัย จำนวน 80,692 คน (National Statistical Office, 2566) ใน ขณะเดียวกันก็พบว่า เด็กปฐมวัยขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เนื่องจากสถาบันครอบครัวมีความ อ่อนแอ และพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเพราะต้องประกอบอาชีพเพื่อดูแลครอบครัว

ในขณะที่สถานศึกษาก็ไม่สามารถสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกได้ (Eastern Province Strategic Management Office, 2566) ในสถานการณ์ปัจจุบัน สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนจึงมีความจำเป็นและมีบทบาทสำคัญในการช่วยดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการศึกษาให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการรอบด้านสมวัย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของกรมกิจการเด็กและเยาวชน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดชลบุรี ที่พบว่า ชลบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอุปสงค์ต่อสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนเป็นจำนวนมาก เพราะมีสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนมากเป็นอันดับที่ 3 รองจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่ คือ มีจำนวนทั้งหมด 87 แห่ง (Department of Children and Youth, 2566)

ผู้วิจัยสนใจทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยของชาติ และนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของมาตรฐานฯ รวมถึงนโยบายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ คือ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่รอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และภาษา การสื่อสาร สามารถเติบโตเป็น “คนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ” นำไปสู่เป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาประเทศ คือ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรีใน 5 ด้าน ได้แก่ การดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี การส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานฯ มี 5 ด้าน ดังนี้

สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตาม
มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 ของ
สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี มี 5 ด้าน คือ

1. ด้านการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน
2. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาการสื่อสาร
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม
ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี
5. ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การ
เชื่อมต่อในชั้นถัดไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ระยะ ได้แก่
ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) และระยะที่ 2 เก็บรวบรวมด้วยการ
สัมภาษณ์ (Interview) การสังเกต (Observation) และการสำรวจ (Survey) โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Document Study) และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการ
แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ จาก
เอกสาร ตำรา หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์
สังเคราะห์ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และประเด็นที่ศึกษา สำหรับสร้าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. การกำหนดประชากร และการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล
ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 87 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล
หลัก คือ ผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็ก จำนวน 87 คน

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสำรวจ มีวิธีการคัดเลือก
กลุ่ม ตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการตอบแบบประเมิน
ตนเอง จากสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการตอบแบบประเมินสูงสุด จำนวน 4 แห่ง และสถานรับ
เลี้ยงเด็ก ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการตอบแบบประเมินต่ำสุด จำนวน 4 แห่ง จำนวนรวม 8 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล

หลักในการสัมภาษณ์ และการสังเกต ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน และครู/ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 8 คน
จำนวนรวม 16 คน

3. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 4 ชนิด ดังนี้

1) แบบประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพทั่วไป ข้อมูลการประเมินสภาพ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติพ.ศ.2561 โดยใช้หลักการของ
มาตรฐานประเมินค่า (Rubrics Scale) มี 4 ระดับคะแนน คือ ไม่ผ่าน (0) ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1) ดี (2) และดีมาก (3)
แบบประเมินส่วนสุดท้ายจะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงความคิดเห็น

2) แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพทั่วไป และข้อมูลสภาพและ
ปัญหาของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561

3) แบบสังเกตพฤติกรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพทั่วไป และข้อมูลการ
สังเกตพฤติกรรมครู/ผู้ดูแลเด็ก มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการพฤติกรรมว่า “พบ” หรือ “ไม่พบ”

4) แบบสำรวจ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพทั่วไป และข้อมูลรายการสำรวจ
ร่องรอยหลักฐาน แผนและบันทึกการจัดประสบการณ์ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี สภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอก
ฯลฯ ที่สนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการสำรวจว่า “พบ” หรือ “ไม่
พบ”

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

แบบประเมิน อ้างอิงมาจากมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 ที่จัดทำโดย
คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) กระทรวงศึกษาธิการ จึงไม่ต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพ
จากผู้เชี่ยวชาญ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสำรวจ มีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
3 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินออนไลน์ผ่านลิงค์ Google Forms โดยผู้วิจัยทำ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี ในการ
ประสานงานขอความร่วมมือ ผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็ก จำนวน 87 คน จากสถานรับเลี้ยงเด็ก จำนวน 87 แห่ง
เพื่อทำแบบประเมินตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำการสรุปผลการประเมินเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการ
สัมภาษณ์ สังเกต และสำรวจ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

5.1 แบบประเมิน ส่วนข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์และสรุปผลโดยการใช้การแจกแจงความถี่ หากคำร้อยละ
และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ส่วนข้อมูลการประเมินตนเอง เปรียบเทียบระดับ
คุณภาพ โดยการวิเคราะห์คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำผลการประเมินตามมาตร
ประเมินค่า (Rubrics Scale) ของแต่ละตัวชี้วัด มาคิดเป็นร้อยละ จะได้ระดับคุณภาพ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดี

มาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ระดับดี (ร้อยละ 60-79.99) ระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (ร้อยละ 40-59.99) และระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 40) (Ministry of Education, 2017)

5.2 แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสำรวจ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการรวบรวม สรุปรายเรียงแยกคำตอบเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอข้อมูลออกมาในรูปแบบการบรรยายประกอบความถี่

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบประเมินและแบบสัมภาษณ์

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและไม่ได้จบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย ครู/ผู้ดูแลเด็กทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุการทำงานต่ำกว่า 3 ปี จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กขนาดเล็ก มีเด็กปฐมวัย จำนวน 1-30 คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	ระดับการปฏิบัติ (n = 70)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน	77.90	1.06	ดี
2. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ	91.43	0.58	ดีมาก
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร	89.52	0.60	ดีมาก
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝัง คุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี	90.79	0.63	ดีมาก
5. ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การ เชื่อมต่อ ในชั้นถัดไป	72.62	1.25	ดี
รวม	84.45	0.85	ดีมาก

จากตาราง ผลการประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} =84.45) เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า มีจำนวนสามด้านอยู่ในระดับดีมาก ($89.52 \leq \bar{X} \leq 91.43$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ ($\bar{X}=91.43$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมือง ($\bar{X}=90.79$) และด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร ($\bar{X}=89.52$) ตามลำดับ มีจำนวนสองด้านที่อยู่ในระดับดี คือ ด้านการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน ($\bar{X}=77.90$) และด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป ($\bar{X}=72.62$) ตามลำดับ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเกต และสำรวจ ผู้บริหาร และครู/ผู้ดูแลเด็ก ผู้วิจัยพบปัญหาใน 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน พบว่า สถานรับเลี้ยงเด็กขาดการจัดทำหลักสูตร ขาดการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีสาเหตุมาจากผู้บริหาร และครู ผู้ดูแลเด็กไม่จบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย และขาดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย สถานรับเลี้ยงเด็กมีขนาดคับแคบ ไม่เป็นสัดส่วน ไม่มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ของเล่นส่งเสริมพัฒนาการ ไม่มีลานกิจกรรมกลางแจ้งที่เพียงพอเหมาะสมกับความต้องการของเด็ก สนามเด็กเล่นอันตราย การอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กต่างช่วงวัย ทำให้ครู ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้ และครู ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคลากรทางการแพทย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัยได้อย่างเหมาะสม

2) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ พบว่า สถานรับเลี้ยงเด็กมีการจัดเตรียมอาหารที่มีสารอาหารไม่ครบถ้วนให้กับเด็ก ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ ครู ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถดูแลเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า มีปัญหาสุขภาพ และเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม รวมถึงไม่สามารถส่งต่อข้อมูลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพไปยังบุคลากรทางการแพทย์เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบได้

3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร พบว่า ครู/ผู้ดูแลเด็ก จัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร ยังทำได้ไม่เต็มที่ สถานรับเลี้ยงเด็กยังขาดการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านดังกล่าว สภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอก ห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ไม่สามารถเอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้นความคิด ค้นคว้า และลงมือทำของเด็ก การอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กทารก เด็กวัยเตาะแตะ และเด็กก่อนวัยเรียน ทำให้ครู/ผู้ดูแลเด็ก ไม่สามารถดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามช่วงชั้นพัฒนาการได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการดูแลเด็กทั้งจากสถานรับเลี้ยงเด็กและที่บ้าน ส่งผลให้เด็กไม่มีสมาธิในการเรียน พุดซ้ำ ขาดทักษะการคิด และการควบคุมอารมณ์

4) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี พบว่า ครู ผู้ดูแลเด็กไม่มีความรู้ทางด้านการศึกษาปฐมวัย จิตวิทยาพัฒนาการเด็กสำหรับเด็กปฐมวัยในช่วงวัยต่างๆ เทคนิคและวิธีการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน ฯลฯ จึงไม่มีแนวทางในการ

ดูแลพัฒนา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบำบัด และกระตุ้นพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีอารมณ์แปรปรวน ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่มีสมาธิ และความสามารถในการเรียนรู้ ทำกิจกรรม และเล่นร่วมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้

5) ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป พบว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กในการวัดและประเมินผลเข้าโรงเรียนอนุบาลที่มีชื่อเสียง ในตัวเมืองที่มีการทดสอบพัฒนาการของเด็กเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ดังนั้น ครู ผู้ดูแลเด็กจึงมีความจำเป็นต้อง ออกแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายการคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าเรียนในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และต้องมีการสอนพิเศษวิชาการเพิ่มเติมหลังเลิกเรียน และวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งขัดกับหลักพัฒนาการของเด็กเล็ก ศาสตร์และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่เน้นให้เด็กเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น ไม่เน้นวิชาการ ในขณะที่พ่อแม่ ผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความร่วมมือกับสถานรับเลี้ยงเด็กในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก เพื่อช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างเหมาะสม ราบรื่น และครู ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ ขาดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงครู ผู้ดูแลเด็กบางคนไม่สามารถดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าให้มีพัฒนาการสมวัยและก้าวไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. การไม่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จะส่งผลให้การจัดประสบการณ์เรียนรู้ของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 จากการวิจัยในระยะที่ 2 โดยการสัมภาษณ์ สังเกต และสำรวจ พบว่า สถานรับเลี้ยงเด็กที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการตอบแบบประเมินต่ำสุด จำนวน 4 แห่ง หรือร้อยละ 50 ไม่มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เนื่องจากครู/ผู้ดูแลเด็ก ไม่จบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย และขาดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงไม่เข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับการวิจัยระยะที่ 1 ที่ครู/ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครู/ผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 เพราะ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จะช่วยให้ครู/ผู้ดูแลเด็กสามารถ กำหนดแนวทางในจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาปฐมวัย ทั้งการกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์ การออกแบบกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล ดังนั้น การไม่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จะทำให้ครู/ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์เรียนรู้ และการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยได้

พัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และภาษา การสื่อสารอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องเป็นไปตามที่หลักสูตรฯ และมาตรฐานฯ กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมาคมปฐมวัยแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (National Association for The Education of Young Children: NAEYC) ที่พบว่า มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีรากฐานมาจากการสนับสนุนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจะไม่สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ขึ้นได้หากไม่ดำเนินการภายใต้หลักสูตร (NAEYC, 2003) และ Tanesphol Injun (2019) ที่กล่าวว่า แนวทางที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ครู/ผู้ดูแลเด็กต้องมีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับบริบทและพื้นที่ภายใต้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การไม่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภายใต้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จึงก่อให้เกิดความยากลำบากในการเรียนรู้ของเด็ก สอดคล้องกับ Simon Ntumi (2016) ที่มีการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ความท้าทายที่ครูปฐมวัยเผชิญในการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยใน Cape Coast Metropolis” กล่าวว่า เด็กอนุบาลต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเรียนรู้ เพราะครู/ผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และไม่มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ดังนั้น สถานรับเลี้ยงเด็กที่ไม่มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยก็จะไม่สามารถนำสาระในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปประยุกต์ใช้หรือนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมาย ภายใต้บริบทของสถานรับเลี้ยงเด็กของตนเอง บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เพราะไม่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยความหมายให้กับเด็กได้พัฒนาอย่างรอบด้านสมวัยได้

2. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป เป็นปัญหาสำคัญในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี ทั้ง 5 ด้าน พบว่า สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 3 ด้าน อยู่ในระดับดีมาก และ 2 ด้าน อยู่ในระดับดี ด้านที่มีปัญหาและจะต้องหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา คือ ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป ตัวบ่งชี้ข้อที่ 2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการปรับตัวก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแต่ละชั้น จนถึงการเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในดี ($\bar{X}=72.62$) ประเด็นย่อยที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด คือ ครู/ผู้ดูแลเด็กแนะนำให้ผู้ปกครองเรียนรู้วิถีชีวิตและศึกษาหลักสูตรปฐมวัย และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สสำรวจ และสังเกต เพิ่มเติม พบว่า สถานรับเลี้ยงเด็กที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการตอบแบบประเมินสูงสุด จำนวน 4 แห่ง เท่านั้น ที่ครู ผู้ดูแลเด็กมีการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งหมดไม่มีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 รวมถึงการให้คำแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครองด้วย จาก

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุมาจากครู/ผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ไม่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานฯ ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า บางประเด็นตัวชี้วัดของมาตรฐานมีรายละเอียดมาก และเกณฑ์มาตรฐานฯ เขียนครอบคลุมช่วงอายุที่กว้างเกินไป ทำให้ครู/ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานฯ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลสนุนจากรายงานสถานการณ์เด็กปฐมวัย จังหวัดชลบุรี จากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ ที่พบว่า สถานารับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี มีการดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการศึกษาให้แก่เด็กช่วงอายุ 5 ปี-ก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 139 คน หรือร้อยละ 10 เท่านั้น จากจำนวนเด็กปฐมวัยทั้งหมด 1,403 คน (Ministry of Social Development and Human Security, 2566) การกำหนดช่วงอายุที่กว้างของเกณฑ์มาตรฐานฯ จะทำให้เกิดปัญหาทั้งกับครู ผู้ดูแลเด็กที่ประเมิน และเด็กที่ถูกประเมิน เพราะจะทำให้การประเมินพัฒนาการของเด็กที่มีอายุมากกว่าต่ำเกินไป ในขณะที่เด็กที่มีอายุน้อยกว่าก็จะเกิดความซับซ้อนใจกับทั้งตัวเด็กเอง และครู/ผู้ดูแลเด็กที่ต้องประเมินเด็กตามมาตรฐานด้วย (NAEYC, 2003) ดังนั้น นอกจากครู ผู้ดูแลเด็กจะต้องพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแต่ละช่วงวัย หลักการและวิธีการประเมินแล้ว มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติบางตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินก็ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับช่วงวัยของเด็กที่จะต้องได้รับการประเมินด้วย

3. ผู้บริหารคือบุคคลสำคัญที่ทำให้สถานารับเลี้ยงเด็กเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรีสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 8 คน ของสถานารับเลี้ยงเอกชนพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 8 แห่ง พบว่า ผู้บริหารทั้งหมด มีหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นทั้งผู้บริหาร และครู/ผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารของสถานารับเลี้ยงเด็กที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการตอบแบบประเมินสูงสุดส่วนใหญ่จบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่สถานารับเลี้ยงเด็กจะสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 ขึ้นอยู่กับภาวะการเป็นผู้นำที่ดีของผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญทางการดูแลและพัฒนาเด็ก มีความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยคำนึงถึงผลลัพธ์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรฯและมาตรฐานฯที่จะเกิดขึ้นกับเด็กทุกคน และประการสำคัญ คือ ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอบรมเลี้ยงดูพัฒนาเด็กด้วยความรัก ความเมตตากรุณามากกว่าการมุ่งดำเนินการทางธุรกิจ มาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของเขียน กล่าวถึงการเป็นผู้บริหารที่ดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะที่หลากหลาย เพราะการดูแลเด็กปฐมวัยมีความซับซ้อนและอยู่กับข้อเรียกร้อง ดังนั้นผู้บริหารต้องมีการผสมผสานความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทั้งการบริหารหลักสูตรและบุคลากร เพื่อให้การดูแลและพัฒนาเด็กมีคุณภาพ ครอบคลุม ผู้บริหารต้องมีสติปัญญาและมนุษยสัมพันธ์เพื่อสร้างความสามัคคี และสามารถตอบสนองความต้องการของเด็ก บุคลากร ครอบครัว และครู/ผู้ดูแลเด็ก เป็นผู้ให้

คำปรึกษาทั้งเรื่องอาชีพและเรื่องส่วนตัวกับพนักงาน และร่วมมือกับครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนในปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ เพื่อพัฒนาและดำเนินการตามนโยบาย ด้วยวิธีการและขั้นตอนที่จะสนับสนุนเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร ความมุ่งมั่นของผู้บริหารในการดำเนินการต่อการพัฒนาวิชาชีพจะสามารถช่วยส่งเสริมคุณภาพของเด็กปฐมวัยและบุคลากร (Asean early childhood care, development and education quality standards, 2015) นักวิจัยหลายท่านยังค้นพบว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ทำให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐาน ดังเช่น พิรพัฒน์ มุมอ่อน (2557) ที่ทำวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนข่า อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับรางวัลศูนย์เด็กเล็กน่ายอดเยี่ยมระดับประเทศในปี 2552 ประเภทองค์การบริหารส่วนตำบล และได้รับรางวัลอื่นๆ อีกมาก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าไปสู่การประสบความสำเร็จของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้เป็นที่ คือ ความเป็นผู้นำ สอดคล้องกับ Rane R. Rawangkul (2016) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน กรณีศึกษา : สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา เพื่อต้องการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉราและศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กประสบผลสำเร็จ โดยผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติ ทั้งทางกาย วาจา ใจ มีศีล สมาธิ ปัญญาใช้ความเป็นกัลยาณมิตร มีคุณธรรม และประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี

อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เพราะเป็นทั้งผู้กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมาย เป็นผู้อำนวยการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาครู/ผู้ดูแลเด็ก ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กปฐมวัย ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะความเป็นผู้นำก็จะสามารถพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กให้ประสบผลสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดูแลสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัด ด้วยการกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการรับเงินช่วยเหลือภายใต้การดูแลพัฒนา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กปฐมวัย จะสามารถส่งเสริมให้สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนมีการพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด

2. การทบทวนกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก พ.ศ.2549 ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 จะสามารถควบคุมการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ทั้งจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงานควบคุมมาตรฐานทางการศึกษาภายนอก ควรทำร่วมกันเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการเข้าไปดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งดำเนินการโดยเอกชน สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนหลายแห่งมีการปฏิเสธการเข้าไปศึกษาการวิจัยด้วยเหตุผลหลายประการ ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรทำการศึกษาและกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมก่อนการดำเนินการวิจัย

2. การวิจัยฉบับนี้มีเครื่องมือและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมากเกินไป ทำให้เป็นอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งกับผู้วิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าการดำเนินการวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ควรกำหนดเครื่องมือและตัวบ่งชี้ให้มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัย และความเป็นไปได้ที่ผู้วิจัยจะสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

References

- Asean Early Childhood Care, Development and Education Quality Standards. (2015). Retrieved January 20, 2021, from <https://asean.org/wp-content/uploads/2021/01/ASEAN-Early-Childhood-Care-Development-and-Education-Quality-Standards-2017.pdf>
- Eastern Province Strategic Management Office. (2023). Eastern Province Group Development Plan (CE 2023-2027). Retrieved September 15, 2023, from <https://www.opsmoac.go.th/chachoengsao-strategic-files-451391791794>
- Department of Children and Youth. (2566). Public and Private Nursery Information. [Online]. Retrieved September 15, 2023, from http://161.82.213.200/nursery_new/Content/Guest/Search.aspx.
- Ministry of Education. (2018). Early Childhood Education Curriculum Manual, 2017 for Children under 3 Years Old. Bangkok: Agricultural Cooperative Printing Demonstrations of Thai co., Ltd. (in Thai)
- Ministry of Education. (2017). Early Childhood Curriculum B.E. 2560 [A.D. 2017]. Bangkok : Bureau of Academic Affairs and Education Standards, Office of the Basic Education Commission. (in Thai)
- Ministry of Social Development and Human Security. (2023). Information/Situation of Early Childhood Children at the Level Province and Bangkok. [Online]. Retrieved September 15, 2023, from <https://ecdis.dcy.go.th>

- Luen Loy Chee. (2021). Puppetry Activities in Early Childhood Programmes. Southeast Asia Early Childhood Journal 10: 89-96. [Online]. Retrieved January 20, 2021, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1296712.pdf>
- National Association for the Education of Young Children. (2003). Early Learning Standards Creating the Conditions for Success. Retrieved January 20, 2021, from https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/resources/position-statements/executive_summary.pdf.
- National Statistical Office. (2566). Population Numbers from Registration, Classified by Age, Gender, Region and Province. Retrieved September 15, 2023, from <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>.
- Office of The Education Council. (2021). Report on The Results of Monitoring Operations According to Child Development Center Standards. National Early Childhood Fiscal Year 2020. [Online]. Retrieved October 15, 2022, from <https://online.fliphtml5.com/wbpvz/lbzo/#p=1>
- Office of The Education Council. (2019). National Standard for Early Childhood Care, Development and Education Thailand. Bangkok : Prikwarn Graphic Co.,Ltd. (in Thai)
- Office of The Education Council. (2017). The National education plan B.E. 2560-2579 (2017-2036). Bangkok : Prikwarn Graphic Co.,Ltd. (in Thai)
- Peeraphat Moom-on and Sathaporn Mongkolsrisawas (2014). Success for Child Development Center : A Case Study of Nonkha Sub-District Administration, Phol District, Khonkaen Province . Retrieved October 20,2022, from <https://gsbooks.gs.kku.ac.th/57/grc15/files/hmp68.pdf>. (in Thai)
- Ranee Rawangkul. (2016). Study of The Management Model of a Pre-School Day Care Center, a Case Study: Baan Atchara Nursery. Phuket Rajabhat University Academic Journal 12(1): 64-81. (In Thai)
- Tanesphol Injun (2020). Guidelines for Early Childhood Education Management at The Child Development Center in Accordance with The Standards of The Early Childhood Development Center 2019. Journal of MCU Social Science Review 9(4): 127-136. (In Thai)
- UNICEF. (2022). Early Childhood Development is The First Step to A Good Life for Every Child. Retrieved October 15, 2022, from <https://www.unicef.org/thailand/th>.

- UNICEF (2019). Addressing The Gaps Key Results from The Multiple Indicator Cluster Survey Thailand 2019. Retrieved October 15, 2022, from [https://www.unicef.org/thailand/media/6726/file/Addressing%20the%20Gap%20\(MICS6\).pdf](https://www.unicef.org/thailand/media/6726/file/Addressing%20the%20Gap%20(MICS6).pdf)
- Simon Ntumi. (2016) Challenges Pre-School Teachers Face in The Implementation of The Early Childhood Curriculum in The Cape Coast Metropolis. Journal of Education and Practice, 7(1): 54-62. [Online]. Retrieved February 21, 2021, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1089727.pdf>